

GIÁ BÀN

ĐƠN VỊ	ĐƠN VỊ
1000 số	1.000
100 số	100
10 số	10

Mua báo phải trả tiền trước
Thư và manơ gửi cho
A. TRẦN-ĐÌNH-PHÊN - 41
đàng Quảng-Cao, việc riêng
xin thương-ghi trước.

TIẾNG-DÂN

Đã chiếm tên (Chữ cũ)
HOYNH - THỐC - KHANG

聲

LA VOIX DU PEUPLE

民

MỠI TUẦN XUẤT-BẢN HAI LẦN: THỨ TƯ VÀ THỨ BẢY

BÁO-QUÂN
Đường Đông-Ba - Huế
Giấy phép số 10
Số đăng ký: TIẾNG-DÂN - Huế

Quan không
tham tiền-
hạ mới thái-
bình.
(Nhạc-phí)

SỰ THIẾT HẠI VỀ TAI BIÊN, CÓ ĐÁNG TOÀN BỘ CHO TRỜI KHÔNG?

(Những chuyện làm hại trong cái nạn thủy tai nước Tàu)

Sự nguy hiểm trên con đường sống của người đời, tai trời là một cái họa không tránh được, như cái nạn động đất nói lên, không biết đâu mà đề phòng. Đến như cái nạn thông thường như thủy hạn lụt lội, thường năm thường có, nên từ hồi trí người đã mở mang thì người ta đã đặt ra nhiều cách đề phòng nhàn, nghĩa là ngạo đón khi cái biến ấy chưa đến. Sự dự phòng ấy, tuy không làm cho cái tai biến kia không xảy ra, song cũng giúp đỡ cho loại người tránh được nhiều đều tổn hại. Người xưa nói: « có ngừa trước thì khỏi họa họa » 有備無患, không phải là câu nói vô bằng vậy.

Hiện cái nạn thủy tai ở miền Hán-khâu Trung-hoa, dữ dội thế nào, các tờ báo ta cũng đã đăng nhiều, toàn cả thế giới đều bàn việc trợ cấp. Ai nghe chuyện ấy cũng cho là thiên tai bất thường, nào có biết đâu ở trong lại có đều thiệt hại do người làm ra mà hùn dữ với bác trời già kia, mới la đang ghê đáng gớm!

Mới rồi một tờ báo Tàu có đăng một bức điện của đồng-bương - hội Hồ nam, gửi ở Nam kinh, đại khái nói:

« Hiện trận lụt này tánt mạnh và tánt sản của nhân dân lớn hại không biết bao nhiêu; Lưu-vấn Đào làm Thị-trưởng mấy năm; số tiền thị-phủ thu vào có đến 2000 vạn, tiêu vào việc gì? Bành-giới-Thạch làm thủy lợi cuộc trường, về khoản phí bờ đê chỉ riêng 10 vạn, cũng xô xiển bỏ túi. Bởi thế nên các đê trong tỉnh không tiền mà bồi đắp, thành ra có hại để lỡ dữ dội này. Hiện nay cái nạn tai liệt của Hành chạnh viện đã sự gia cho tỉnh Ngạc (Hồ-nam) tra xét biện lý. Bằng theo sự thực trên mà suy đoán thì biết phẩm một địa phương nào, mà có tai hại phát sinh ra, vẫn do thời trời mà sự nguyên cũng bởi nhân sự. Thủy tai là cái họa thường thấy, đóng lấy các nước cũng gặp luôn, song các nước văn-minh, người ta dự phòng lúc bình thời, mà nước miền (Tàu) chỉ đợi nước đến tràn mới lo nháy. Đồng là thị phú, đồng là thủy - lợi cuộc, nếu như làm đều lợi cứu cho thành công, trừ đều hại làm cho triệt đi, thì đâu có thiên tai di nữa, cái họa nhỏ thì tiêu tán trong khi chưa đến, mà cái họa lớn cũng đề phòng đỡ cứu được nhiều. Nay xem

người Hồ - Bắc công kích họ Lưu họ Bành thì rõ cái khoản tiền do nhân dân cung nộp để phòng họa kia đã bỏ vào túi riêng khi nào, còn công việc đắp đê ngăn nước thì không thêm đề ý đến; không trách những người ngoài quan sát việc thủy tai ở Hán khâu, mà chỉ trích, cho là phương diện nhân sự nhiều đều khiếm khuyết. Cái án Lưu Bành làm liên kể trên, la chừng rõ ràng, nào có phải toàn là cái bại tai trời mà thôi đâu... »

Đọc bài báo trên mà chán cho cái thói tham quan ở lại ở phương đông ta. Kia nước Tàu từ Dân quốc thành lập lại đây đã có Quốc hội, đã có cơ quan giám đốc cũ học, mà quan trường còn có những tay thu của công vào đầy riêng như Lưu Bành nói trên; hưởng là ở xứ « xem quan như trời » thì khoản công phí kia, theo mây theo nước, có ai biết đến! Không rõ mấy triệu dân nghèo nhà trời của, kẻ chết người đói, thâm họa ghê gớm ấy, ai cũng đau xót, mà họ Lưu và họ Bành kia có mũi lòng không? Cái số tiền mà họ bỏ túi đó có giúp dân được bữa cơm nào không? Người xưa nói: « Người tham làm nát giòng (ừ 人敗其宗), thật có như lời. Vậy ai là kẻ tự xưng là cha mẹ dân và đầy tớ dân, hãy trông cái gương trên mà lo hưng lợi trừ hại cho dân trong lúc bình thời, không nên đợi có tai biến mà qui tội cho trời; và muốn làm cho trọn phận sự, trước như là chưa chữ « Tham » ra rồi sau sẽ nói tới việc khác.

Khách-quan

Máy vô-tuyến-diện với học - sinh

Tại Boston bên Mỹ có một hãng vô-tuyến-diện đã làm lễ lạc-tành cách dạy dân bằng vô-tuyến-diện Học - sinh không cần đi đến trường, không cần thấy mặt thầy, chỉ ngồi nhà, trước cái ống máy truyền thanh vô-tuyến-diện. Cách dạy này đã được người ta hoan-ngênh lắm. Chỉ trong một tháng mà số học-sinh đã hơn 15.000. Hãng vô-tuyến-diện ấy định trong một năm sẽ có học sinh đến 200.000. Mỗi tuần thì nghe được bài giảng hai kỳ.

G. H.

TRUNG NHẬT XUNG-ĐỘT
Xem trường ba mục:
Việc Thế-Giới

CHUYÊN HAY Một buổi trời mưa

Hôm nọ trời mưa, mưa như cày chín mà xối; nước trên ống xối đã xuống thêm xi măng tủa ra trắng xóa, kêu lộp độp. Trên mái nhà nước chảy không kịp thấm vào mấy tấm ngói nát..., lác đác trong nhà... Khó thật! Chính cái khổ thế này trong ba thứ khổ đau đời: « Một là vợ đại trong nhà, thứ hai nhà dột, thứ ba nợ đời. » Mưa cách ấy lại có nữ chuyện rúc đầu ra ngoài... thì đành ngồi lại trước án thư mà ngó ra cái sân bé tí, ngắm mấy hạt mưa, để cho thì giờ qua... qua cũng như con quạ bay qua cửa sổ.

Một nhà thi sĩ mà ở cái địa vị của Lạc-nhân đó, thì tha hồ hồn thơ lai láng, cảm hứng biết bao nhiêu. Lạc-nhân không phải thi sĩ, nhưng ngắm mưa mà cái trí nó cũng vẩn vơ, vơ vẩn... Ở Huế mưa. Nhưng ở Ngạc-an? Họ bảo vừa rồi có lụt; có lẽ bữa ấy lại thêm. Hồi nào đã bụng đói xẹp ve, lại không có hạt nước đổ khật, dân sự phải chết khát; mà ngày nay lại lụt, nước ngập nhà ngập cửa, dân sự có nước quá sự dùng, lại còn phải chết vì ngập nước! Cái ông trời cái cô thì thời!

Đông báo phía Bắc bị nước lụt, cái thảm trạng minh chỉ tưởng tượng trong nỗi, nhưng đến cái bức cho trời mưa ở Huế, đây minh tại, cảm giác một cách trực tiếp. Mà bức bối quá chừng thật! cái xứ gì đâu mà kỳ quái bốn mùa như mùa hạ cả, mà đến khi có trận mưa la húa cánh trời đông. Cái khi hạn xứ Huế thiệt hay thay đổi, không biết đâu mà đoán trước được. Nhiều khi minh thấy trời nóng nực, chày mờ mờ, tra bộ đã trắng đi gào gào, là ra đi giữa đàng, nửa chừng một trận mưa đổ xuống, thời thì phải chịu ướt mem như chuột lột.

Minh tức cho ông trời Huế, mà lần lần cái trí nó đi lần, bắt suy nghĩ về nhân vật Huế. Người tu có phong thổ khí hậu của một xứ có ảnh hưởng nhiều đến nhân vật của xứ ấy. Mà có lẽ. Nói về xứ Huế sơn hà âm tú như Hương thủy Bình sơn đã quá cương ngửa của biết bao nhiêu nhà du lịch..., hèn nào xứ Huế xưa nay có tiếng là sản xuất ra rất nhiều gái đẹp..., đẹp cho đến nỗi bác « học trò trong Quảng thấy mà đi không đánh ». (1) Nhưng cái đẹp ấy, nhiều khi làm đắm người, nó hai người, vì cũng như khi hôn và phong cảnh ở Huế, phần nhiều chỉ chăm cái đẹp mà không lo đến việc; lâu dài vĩnh viễn. Gái đẹp nhiều, mà trai tài cũng nhiều, nói là đầy nghĩa là nói người học để làm quan. Mà thật vậy. Xưa nay có xứ nào được nhiều quan bằng xứ Huế. Từ các bộ, các tỉnh, cho đến các phủ huyện, chỗ nào số quan Huế cũng chiếm phần đa số. Chia ảnh hưởng của núi sông đất Huế, khoa ngôn ngữ của họ rất bấtthểpháđảm. Nhưng mong mỗi thày! nếu cái phong thổ của chốn đất-ho mà chỉ sản xuất toàn là quan thanh liêm mẫn cán thì hạnh phúc cho nhân dân biết bao!

Nghĩ đến nhân vật Huế, rồi nghĩ đến nhân vật nơi khác..., nghĩ quanh nghĩ quẩn, nghĩ mãi nghĩ mãi mà cái khối óc lách ríng ra với cái khi trời âm lạnh chung quanh, nóng lên bất mù mắt. Mà nó ấm có mưa... nó mưa ngoài trời mà cũng mưa cả trong lòng tôi nữa...
Lạc-nhân
(1) Có-áo: Học-trò trong Quảng ra thì, thấy con gái Huế ra đi không đánh.

CHÚ Ý! CHÚ Ý!

Gần đây bản-báo tiếp được thư hoặc mua sách, hoặc đòi chỗ gửi báo. Trong thư nói có gửi tem theo, nhưng phần nhiều lại không thấy có tem, chẳng rõ tem ấy lạc mất tự đâu. Từ nay ngài nào có gửi tem, xin dán kỹ những tem ấy vào thư, để tránh sự thất lạc.

Những bài thời-sự gửi lại, chỗ xảy ra việc, phần nhiều chỉ kể trống một cái tên làng mà thôi, như vậy có khó cho sự điều-tra của bản-báo. Từ nay ngài nào có gửi những thời-sự, xin kể đủ làng, tổng, huyện và tỉnh.

Đương lúc kinh-tế khủng-hoảng, những nhà doanh-nghiệp càng gặp nhiều nỗi khó khăn. Bản báo cũng khó nổi đứng ra ngoài cái ảnh-hưởng ấy. Các bạn độc-giá đã có lòng hiếu cổ đến tờ báo, chắc cũng sẵn lòng chiều cổ đến cái đại gia của tờ báo, vậy nên nhắc lại: ngài nào tiền báo chưa trả đủ, xin sớm gửi lại cho để bản-báo được tiện việc sổ sách và vững nền kinh-tế.

TIẾNG-DÂN

MỘT CUỘC MẾT-TIN VỀ VÂN-ĐỀ THỰC-DÂN Ở ĐÔNG-DƯƠNG

Chúng tôi xin trình bày cùng độc-giá đại ý những bài diễn-vấn đọc trong cuộc mết tin về vấn-đề Đông-dương do Trung-uơng Hội đồng trị-sự của hội Nhân-quyền tổ chức.

Cuộc mết-tin này do ông Sicard de Plazoles phó hội-trưởng hội Nhân-quyền chủ tọa, có ông Félicien Challaye, một người trong Trung uơng hội-đồng trị-sự hội N. Q.; ông Béziat, cựu Đốc-ly Saigon; ông Lan, phó hội-trưởng Chi hội Nhân-quyền ở Hanoi; ông Alexandre Varenne, cựu Toàn-quyền Đông-Dương; ông Marius Monte, một người trong Trung-uơng hội đồng trị sự hội N. Q. diễn thuyết.

Félicien Challaye

Bản tiếng ông tổ lòng hoan-nghênh cuộc bàn luận về vấn-đề Đông-dương, mà ông cho là một vấn-đề lớn quan trọng trong lúc hiện thời.

Tại hội nghị Vichy các đại-biễn đã một phen bàn luận rất kỹ-lưỡng về vấn-đề thực dân kể ra chỉ có hai biện-thuyết mà cả hai đều bài xích để-độc-thuyết chủ nghĩa. Các hội viên hội Nhân-quyền đều biểu đồng tình. Hôm nay xét về vấn đề Đông-dương tưởng cũng phải lấy một cái nào phân đoán như thế.

Song ngoài hội chúng ta cũng có nhiều người tán thành chính sách thực dân. Chính hôm nay đây, trong tờ báo « Ami du Peuple » thấy có đăng một bài, ký tên một viên Thống-tài vô danh, cho ông Pasquier là quá nhu nhược và yếu cầu thì hành binh liệt, dùng võ lực mà cai trị xứ Đông-dương. Tác giả lại còn sự ông Pasquier sự hội Nhân-quyền kịch bác, không giám thì hành chính sách thì ông tay mà tự tác giả đã cho là một chính sách có một không hai để giữ gìn trật tự ở các thuộc địa của chúng ta ở Á châu.

Chúng ta cũng trông mong cho bài đăng trên tờ báo « Ami du Peuple » đó, nói đúng thực sự.

Ở Đông-dương trước kia và ngày nay đây có những gì?

CÂU CHUYỆN TỬ DÂN

V (1)
Từ đời Tần trở đi, thực trạng Tử dân ra thế nào?

Bài trước đã nói: Từ đời Xuân-Tu chiến quốc về trước, gọi là Tử dân, chỉ phân biệt về đường dinh nghiệp mà không phải phân biệt về bên giai cấp. Không những người đời ai thích nghề gì thì làm nghề ấy, trách nhệ vẫn được tự do, mà nghề này đối với nghề kia, và xã hội đối với các nghề ấy, cũng xem như bình đẳng mà không có sự gọi là qui tiện. Thế mà từ đời Tần trở đi thì cái tên Tử dân vẫn còn như xưa, mà cái chân tướng bề trong thì đổi gần thay đổi khác hẳn với đời trước, hóa ra một thứ « Tử dân » lại mà kỳ giá nói trong một bài trước.

Trước nói nghề Sĩ. Nghề Sĩ đến đời Xuân thu có vẻ phát đạt bằng hội, ai xướng một cái học thuyết gì thì lập thành thống hệ, có môn phái, có đồ đệ, ngoài Khổng-Mạnh như Dương Mặc Lão Trang, phát triển triết lý, thành y tư tưởng tự do của mình, mà không làm nô lệ ai. Người ta cho đời Xuân thu là cái đời học thuật toàn thành trên lịch sử Trung-hoa, mà thật thế. Từ nhà Tần theo thuyết Lý-Tư, đời sách ởn học trò, cần yếu thực yếu ngôn không cho học trò được bàn luận việc xưa việc nay gì cả, chỉ lấy Lại làm thầy mà thôi 以吏为师. Thế là cái nền tảng của nghề Sĩ, đổ sụp từ đó.

Nghề Nông cũng thế. Đời trước

theo phép Tỉnh-Điền 井田, phạm ruộng đất trong dân gian, chia làm 9 phần, 1 phần làm ruộng công, còn 8 phần kia chia cán cho dân, người dân trồng nước, không ai không có ruộng cây. Từ nhà Tần bỏ phép quân điền 均田 ngày xưa mà phân chia góc, thành ra ruộng ruộng: eo không cân nhau, kẻ thì bao chiếm ruộng rộng màu liền, người thì không có đất đai cấy trồng 富者田连阡陌, 貧者地無立錡, nội dung nghề Nông, cũng từ đó mà thay đổi.

Còn nói nghề Thương-nghề Công ở đời Tần không khác chi với đời trước. Vì cái đá tảng muốn gồm thủ cả thiên hạ, lừa cả nhân dân vào nghề cây và nghề đánh giặc, mà nghề Thương cho là nghề bèn là trực mạng (逐末). Sau kiếm tìm lực quốc rồi, sự người khác khởi lên mà cướp đoạt cái sản nghiệp để vương của mình, thì cá binh khí trong thiên hạ mà liên lũy đi. Lại cấm dân không được làm những nghề lạ nghề khéo (無為奇技淫巧 của này ở thiên Vương chế 王制, Kinh Lễ, người ta cho là người nhà Tần phụ vào). Công Thương đã sa vào cái bạng bèn mặt lui còn báo phát đạt thế nào?

Minh-viên (còn nữa)
(1) Xem lại Câu chuyện tử dân kỳ I, II, III, IV ở T. D. số 421, 422, 423.

Đu lượn báo giới qui tội cho chủ nghĩa cộng sản. Xét cho kỹ thì ý kiến đó không đáng vững được. Không ai có thể chối rằng ở Đông dương ngày nay không có cộng sản, có, đều phải biết ở Đông-dương, hay ở chỗ nào cũng vậy.

Trước hết vì chủ nghĩa quốc gia họ bị xâm phạm. Dân Anam cũng là một dân tộc, họ có các lãnh thổ, có bờ cõi, có một thứ tiếng nói riêng, cũng có một nền văn hóa cổ cựu; dù cả các đều làm thành một dân tộc, theo lời nói của Renan. Ngoài ra người Anam cũng có tôn giáo; họ thờ phượng tổ tiên, họ ham học; họ biết lập trường học hiệp nhứt từ lâu đời rồi.

Phần nhiều người Pháp ở Đông-dương xem họ như là ở dưới tay mình, khiến họ một cách lệ thuộc.

Thứ nữa vì mỗi bị mất hết quyền lợi; họ không được quyền lập hội chính trị. Kể từ sau đó dân Anam thua sút dần dần một cách rõ ràng, vì dân Anam đó « Quốc dân hội nghị ».

Ở Đông-dương, trừ Nam-kỳ ra, không có tự do hội hiệp. Tự do ngôn luận, — ít nữa bằng quốc-văn của họ — cũng không có. Báo bằng tiếng Anam muốn xuất bản phải xin phép; được phép rồi, trước khi in hành, từng số một, lại phải chịu kiểm duyệt. Như thế có thể nói rằng người Anam, ngoài Nam-kỳ ra, thì không có biết gì đến thế giới nữa.

Chúng ta đây, chúng ta là hội viên hội Nhân-quyền này, không khi nào chịu dung thứ một chế độ như vậy.

Về đường tin tưởng họ cũng không được tự do nữa. Mọi đây có lập ra một cái đạo mới gọi là đạo Cơ-đốc, tin đó sốn 11, chỉ rải rác ở một xứ Nam-kỳ. Cái đạo này xét ra tôn chỉ cũng như các đạo khác, thế mà theo lời

Dân Anam đã bị lợi bất quyền tự-do lại còn phải chịu thuế chính ngạch rất nặng, và những độc-quyền: như độc-quyền muối (đồng như thuế muối ở ta đây khi xưa), độc-quyền rượu, độc-quyền thuốc phiện v. v. . . Về việc thuế má ở Đông-dương, ông Francis de Pressensé nguyên hội trưởng hội chúng ta (hội Nhân-quyền), đã có lần công kích rất kịch-liệt. Tiền thuế vẫn có dùng về việc công-lực nhưng chỉ một phần

hoặc vào túi riêng những người được « biết đất ».

Chúng ta lại cần phải chỉ trích cách giáo-đức ở bên ấy nữa. Người Anam ham học, lại muốn cho con em họ khỏi thất học; thế mà về việc học người ta sắp xếp rất sơ sài không đủ vào đâu.

Chúng ta cũng không có thể bỏ qua việc bành phướng ở bên ấy được. Thường thường một người Pháp

Chúng tôi phải đối Hội-đồng để-bình cũng coi vì thế; Hội-đồng sự phạt rất nặng những người bị cáo trong mấy vụ am sát mà người ta gọi là « am-sát củan-tri ».

Sau hết chúng ta cần phải phân-đối cách đối-đãi với ông-nhân ở Đông-dương. Chúng ta đã từng nghe đến những việc bán người ở bên ấy; nhiều người cho là cách tả truyền của nhà tiên-thuyết, nhưng không phải đâu, kỳ là việc thật hết đó.

Có lý Học-kỹ bị đem vào sao có sao trong Nam, lại đem qua thủ phủ hơn đến ở Thái-binh-Dương nữa kia, để làm cho được lòng mấy nhà đại-tư-bản.

Tại hội Nhân-quyền chúng ta hãy đồng lòng nhau mà đòi cho người Anam được có cả mọi quyền như chúng ta: nào quyền tự do đi đứng; nào quyền tự do lập hội chính trị; nào quyền tự do hội hiệp; nào quyền tự do ngôn luận. Chúng ta lại cần phải làm thế nào cho việc thuế má và văn hóa ở Đông-dương đổi khác một đời.

Trong hội chúng ta có nhiều người không những muốn những điều đó mà thôi lại còn muốn làm sao cho dân Anam được hoàn toàn độc lập nữa kia. Điều kỳ này ngày kia họ cũng có thể được.

Hội Nhân-quyền chúng ta phải làm ta mất cho chủ nghĩa dân-quyền. Công việc của nó là phải vực một tên chỉ cho bán hội. Tên chỉ sự là làm sao cho các dân tộc, bất kỳ về giống nào, được bình đẳng với nhau, chung lưng đấu cật với nhau trong một thế giới hòa bình.
(Còn nữa)
Dịch

MÁCH BẢO ANH EM

Tôi mắc phải bệnh Tiền lậu đau im ta dùng thuốc đã mọi nơi vẫn không khỏi, sau tôi có xem báo T. D. số 368 và 381 thấy ông Toàn và Nguyễn-V-Hà đăng cảm ơn ông Hoàng-vân-Áp 67 Phố Ninh-xá Bắc-Ninh (Tonkin), thì tôi cũng tin theo lời 2 ông ấy dùng thuốc của ông, hiện nay tôi cũng được khỏi và rứt nọc, người vào được khỏe mạnh. Vậy tôi cũng có mấy lời đăng lên đây, trước cảm ơn ông và 2 ông đó, sau giới thiệu các anh em, nếu ai có bệnh cứ nên dùng thuốc kỹ thực được thần hiệu, sau mong ông lại sẽ cứu được nhiều thứ thuốc thần hiệu nữa để giúp đồng bào.

Mal-dinh-Thoa Bạc liệu

Hãy làm! Hãy làm!

Ấy là thuốc Đả nhợ-phấn Đại-Tai-Hiêu-Hàng-Lạc-Dương, trên người uống đầu bị được cả trâm, không sợ một, chỉ chẳng phải nói là báp người không đau, bả ai uống nó thì bả được ngay, giảm cơn-đau chốc chốc không sai, mà uống nó vào lại không bị phải một nhợ chát nào cả, mạnh thêm, mấp (thấp) một là là, mới là rất quý; uống nó đi làm việc nặng nề mấy cũng được, đi đường xa đem theo bả rất tiện. Hồi uống đầu đầu cũng được cả, cho đến ông già 80 tuổi mà bả cũng trên 80 năm rồi cũng bả được như không.

Hút nhợ 4, 5 m, nặng 7, 8 m đến 12 m là công
Giá mỗi ve: 1 q 00
Bán tại: HỒNG-LẠC-DƯƠNG, Chủ nhân:
Hoàng-Dao-Vinh
N 124, Rue de Paul Japane, 128 - ANNAM PUTEAUX
và khắp các nơi đều có đại-lý bán cả. (Cần thêm đại-lý nào) xin liên lạc với Thượng nghị.

GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

hai quyển mỗi quyển 0320

NẾU TA PHẢI ĐAU

Về bệnh dạ-dày, bệnh khó-tiểu, bệnh táo kết, bệnh sống-phần, bệnh thân-bur, đau đóm, bệnh tê-thấp, nhức-dầu, chóng-mặt, v. v. Nếu ta phải bệnh thoát-sang, bệnh nội-gân-xanh, bệnh lở nhọt ở đùi, bệnh ngoai-da, bệnh hắc-điểm, bạch-điểm, hắc-lào, nhọt-sảy, ngứa-ngu, v. v.

Ta nên trừ liệt ngay những căn-nguyên bệnh ấy đi, ta nên uống TISANE des CHARTREUX de DURBON, làm bằng nguyên liệu các cây ở núi Alpes, lọc sạch máu sấu và cho ta sức khoẻ cũng như thuốc ấy đã cứu được muôn vàn người khác.

Nếu ta bị xanh sao, vàng bụng, yếu gân, phiền-muộn, mệt nhọc, không có sức lực, ta nên theo phương thuốc dung hợp là PILULES SUPERTONIQUES và thuốc TISANE vừa lọc máu sấu lại vừa bồi-bổ, thì ta sẽ chóng được lại nghỉ và rất khoẻ mạnh.

Ngày mùng một tháng hai tây năm 1931

Tôi kính gửi mấy hàng chữ lời cảm ơn đại công hiệu của thuốc hay nhất là TISANE des CHARTREUX de DURBON. Thuốc ấy đã chữa khỏi cho tôi bệnh táo kết kinh niên mà tôi bị đau đóm đã từ lâu năm.

Xin in cảm ơn cho mọi người biết, để ai mắc phải bệnh như tôi bị đau đóm, biết rằng có thuốc này chữa khỏi được.

M. MORAZZI
số 37, Boulevard Pierre-Sola, NICE (Nước Pháp)

Thuốc chuyên môn ở CHARTREUX de DURBON
Tisane được bằng 10 nhỏ
Thuốc viên Pilules Supertoniques được bằng 6mg
Thuốc bổ Baume (chữa bệnh ngoai da) được bằng 1q.

Xin hỏi tại các hàng bán chế độ.

Cách dùng và giấy chứng thực

Phòng thí nghiệm quan J. BERTHIER & GRENOBLE (Nước Pháp)

TISANE DÉPURATIVE DES CHARTREUX de DURBON

HÃY MUA DẦU LỢI-SANH-ĐƯỜNG

Annam ta lâu nay bị cảm, nhức đầu, nóng lạnh, sởi mồi, đau bụng, đau mùa đầu của ngoại quốc mà xức hoặc uống để trừ bệnh đi. Ấy là tại Annam ta chưa chế được dầu.

Ngày nay ở Saigon, chợ Tân-dinh, có tiệm thuốc người mình là hiệu LỢI-SANH-ĐƯỜNG đã chế ra được một thứ dầu đồng như dầu vạn ứng, không kém gì của ngoại quốc mà lại có phần hơn.

Để chế được dầu LỢI-SANH-ĐƯỜNG rồi, đều khen là thần hiệu có khi đến cả từ hoàn sanh cũng được nữa!

Vậy thì khi nào ta cần dùng dầu nên tìm cho được dầu LỢI-SANH-ĐƯỜNG nhà Bàn-lay mà mua, trước được tránh khỏi các chứng bệnh nói trên, sau được giúp người Annam mau phát đạt trong con đường kinh-tế.

Giá dầu lại rẻ, mỗi ve có 0\$20.

Để muốn mua, xin gửi thư cho liên:
LỢI-SANH-ĐƯỜNG
309 rue Paul Blanchy -- SAIGON

BẮC-NINH Bệnh quý đã có thuốc tiên!!

Nếu ai mắc LẬU, hay TIỂU-LÀ, hay LẬU HOANG CỐT nghĩa là chất nhầy trong người nhợ một thứ... (text continues with medical details and a list of symptoms like 'đau đóm', 'chóng mặt', 'yếu gân', etc.)

Thuốc chữa bệnh xán

Người nước ta hay ăn thịt tại nên hay mắc phải bệnh xán. Người có bệnh, nếu không uống thuốc, cứ để con xán trong mình lâu năm thì rất nguy hiểm, bởi vì nó cắn chết người. Một ngày nó ra kể đến mấy lần, như cái xơ mít, mà lúc nó ra đến chỗ hậu môn thì thấy nó nòn nọt thật rất khó chịu.

Thuốc bán một liều (hai chai), mỗi chai sáu hào.

Các hiệu Đại-lý bán thuốc cai nha phiến của tôi đều có bán thuốc xán cả.

Nguyễn sứ tòa thượng hạng thông phán **TRẦN-ĐỨC-CÀNH**
39 Phố Tá-trường -- NAMDINH

Nên chú ý! Chớ bỏ qua!

Hiện ĐÔNG-QUAN-HUNG ở số nhà 205 phố Maréchal Foch tỉnh Nam-Định, là cửa hàng của người An nam, buôn bán đã lâu năm bán buôn bán lẻ đủ các thứ: gạo đoạn dạc... nhưng vớ nhiều; lụa tơ tằm... lụa vải bằng sa, các quý khách có dùng thứ hàng gì, xin cứ viết thư về lấy quyền hóa giá (catalogue), bả hiệu gửi biểu ngay, xem thì mới biết, giá bán rất hạ, xưa nay chưa từng có. Nhưng xin các ngài nhớ gửi cho cái tem năm xu để trả lời. Cảm ơn lắm!

ĐÔNG-QUAN-HUNG
205 rue Maréchal Foch 205 (Tonkin) Namdinh

Cô-tinh Bò-Thận hoàn

Bệnh khí hư như khí loãng khí lạnh, thường sanh ra chứng Mộng tinh, (đêm ngủ thấy đi lại với đàn bà mà tỉnh khi xuất ra)
Đi-tinh, (VI nhọc mệt quá đêm ngủ mê man, bả hoai trong thân thể, mà tỉnh khi tự nhiên xuất ra đêm không biết)
Hoạt-tinh (đi lại với đàn bà tỉnh khi không xuất, hoặc vừa đi với đàn bà là đã xuất ngay)

Thuốc này bán buôn bán lẻ mỗi hộp 100 viên
SINH-HUY
N 44 Maréchal Foch à VINH

MỜI VỀ:
MÚ PEUTRE và CRAVATE DE LYON

Nhiều màu rất nhẹ - Buôn tận gốc, giá bán rất phải chăng.

Quý khách ở xa muốn lựa chọn mũ và cravate cho được tương tự như với áo quần mà rẻ, xin gửi một mảnh tisuus nhỏ về, bả hiệu sẽ lựa chọn cho được vừa ý quý khách.

Thời buổi cạnh tranh, yếu thua mạnh được mọi người đều phải lo riêng phần sự, mới mong có sống còn, vì vậy mà ta làm việc bằng tình thần thì lao tâm quá độ, lo ngại thái quá mà sinh ra; kẻ lao động thì lao lực suốt ngày, làm việc quá sức khỏe cạn mòn mà sinh ra; có số vì sắc dục vô tiết, rượu chè thê dâm mà sinh ra; cũng có kẻ chơi bài quá độ, mac phai bệnh lậu và giang mai sau khi khỏi rồi không có thuốc ngấm ngấm, nên bệnh khi hết thì tái phát. Muốn cho bệnh ấy chóng phát ra, hoặc đã phát ra mà muốn trị cho khỏi thì phải dùng GẠO CÔ-TINH BÒ-THẬN giá 5\$00 là chóng khỏi. Hàng ngày dùng luôn thì bệnh chóng bao giờ tái phát mà lại còn bồi sức lực bổ tinh thần. Thiết là một môn thuốc để quang tự dưỡng nên rất là bổ ích cho đời.

MAGASIN DE SOIERIES TÂN LỢI

Bôn-hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hạ như là: khăn, xuyến, trầu, cảm-nhung, cảm-châu v... Hàng thiết 16, thiết hèn, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trở. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhật-bản v... Khăn đội đầu rất và thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiết đẹp.

Trừ bán sỉ và lẻ đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu "Teinture Idéale" danh tiếng thuở nay ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits "Kim-Thời" của bôn-hiệu chế-tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 1\$75 tại bôn-hiệu mua sỉ có hũe-hơn.

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vân-Thành Nội-hóa N 177 Hanoi Hải-phong, giá mỗi hộp là 0\$30.

Bôn-hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung kỳ và Bắc kỳ.

Ở xa xin viết thư thương nghị.

TÂN LỢI
138-140, Bd Tổng Đốc Phương Cholon

Mời đến! Mời đến!

PHONO đĩa BÉKA

NĂM 1931

đủ các điệu TRUNG NAM BẮC thật hay!

Grand arrivage de cartes postales de l'EXPOSITION INTERCOLONIALE DE PARIS, cartes BONNE ANNÉE et tous pour encadrement de toutes sortes. Instruments de musique COUESNOY: Mandolines, Bangos, Violons, Violons-Jazz etc... et...

RICHARD DISQUE

N 7 Rue de la Clindelle (Kê của Thượng-Tô) -- HÁ

MUỐN CHO NỘI-ĐIỀU HỮNG CƯỜNG, TINH-THẦN BẦY ĐỒ, không gì bằng:

THUỐC ĐẠI BỔ TINH THẦN

của hiệu THẦN TIÊN

CHUYÊN trị (hạn hư, tinh khí không vững, tinh li, tinh loãng, suy nghĩ nhiều, tinh thần kém yếu; ăn chơi quá khi lực mỗi m; giá mỗi lọ 1\$00.

MÓN THUỐC THẦN TIÊN còn có nhiều thứ thuốc khác nữa, các ngài cần dùng, hay muốn mua đại lý, xin viết thư về lấy quyền hóa giá, thư về mandat gửi cho: **NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG** 123 phố khách Namdinh Tỉnh đại-lý: 21 phố Đông Kinh; Trưng-kỳ Đông-kỳ 2\$20 và 6

Muốn được tự-do

Nên dùng thuốc cai nha phiến vào miệng, uống vào người rất khỏe, nặng độ hai tuần, nhẹ thời tuần lễ là hết bệnh nghiện, hiện thuốc này có giấy chứng nhận là không có chất thuốc phiện, nếu không bỏ được thời trả lại tiền, khi mua phải nói rõ ăn nhiều hay ít, có tật bệnh chỉ không, người khỏe hay yếu, để tôi chế thuốc gửi đủ bộ xong. Còn người nào trong người không có bệnh chỉ duy có bệnh nghiện thời mua thuốc ở các đại lý cũng vậy, thuốc này sáng chế đã lâu, là bởi chủ nhân cũng một số thời, tới 30 năm công việc trẻ nãi, nghĩ tới rất phiền, nên mới gia công nghiên cứu dùng tây y học, xét bệnh lập phương để chữa lấy tinh thần cho khỏi á phiến ám ảnh, khi dùng bỏ trong người khoan khoái tinh táo, thực bệnh quí có thuốc liên vậy. Các ngài dùng thuốc bỏ xong được 5, 7 tháng hoặc một vài năm, bả bệnh mà có bệnh chi đờng nên bắt lại, lập tức viết thư cho tôi lấy thuốc về dùng, bệnh liền liền tàn, xin nhớ: thuốc hạng nhất 5\$00 một ve, hạng nhì 3\$00 một ve, hạng ba 2\$00, hạng tư 1\$00, hạng năm 0\$50, khi bỏ nên dùng thuốc sấm nhưng gang bỏ hoàn 2\$00 một hộp, uống vào người thêm sức khỏe.

Lại bán các thứ thuốc chữa các bệnh người lớn trẻ con như sau này: đàn ông mộng tinh, gi tinh, huyết tinh 1\$00, 6 hộp 5\$00, đàn bà kinh nguyệt không đều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết xám 5\$00, 6 hộp, đau bụng, đau tức kinh niên 1\$00, ho lao, ho hen, đảm suyễn, thổ huyết, khản huyết, tiện huyết 1\$50, phong thấp, tê bại 0\$60, có đở không nuốt hay không đở 5\$00, 6 hộp, đản mắt màng mọng 0\$50, sởi rét ngã nước 0\$25, lậu và giang mai chữa rứt nọc, không hại sinh dục, bện ngứa cho khỏi mỗi ve 1\$00, nọc lậu bay xong giang đả lâu không khỏi 1\$50, các bệnh này khi mua phải kể cho mình bệnh, gửi cách liên hóa giá ngân, để bả cho chủ nhân: *Monsieur Trần-đắc-Sứ dit Tam-tỉnh y-quán, phố nhà hóa, số 38 HANOI.*

Đại lý: Trưng-kỳ thương-cục 107 phố Gia-long Huế, tiệm Đông kinh Dalat, Lê-nam-Hung Phan-thiết, Vinh-hiệp-Phát Mỹ-phước ở Long-xuyên Nam-kỳ, Nguyễn-s.-Ngân 6 chợ cũ Thái-nguyên, Trần-Sơn 110 phố Gare Hải-phong.

Tam-kỳ: ĐÔNG-BÀO CHỖ Y I I

NGƯỜI MAY MỚI GẶP THUỐC HAY?

Tạo nhưn-Đường Hocmôn Gia-định

NAM-KY THANH CÔNG BẮC THANH-DƯỢC

- 1) **THẦN-HIỆC TẾ ĐẠI HOÀN**, chữa trị các chứng phong-tế đại xuôi như mới hoặc sáng hậu té sưng rất thần hiệu; mỗi hộp giá 1p.20
- 2) **ĐIỀU KINH BẠCH ĐÁI HOÀN**, là thuốc bổ huyết điều kinh và trừ BẠCH ĐÁI HẠ đau bụng xót ruột, xây xẩm đều trừ được hết hệ thống vào thì đặng khỏe mạnh mỗi hộp giá 1p.00
- 3) **SỈ LAO BỒ TANG HOÀN**, là thuốc bổ lao qui ông, qui thầy, qui học-sanh làm việc mệt mỏi bổ tinh thần rất hiệu nghiệm bổ phổi trừ ho-lao giá trị nỏ, là thành dược, mỗi hộp giá 1p.00.
- 4) **NGŨ LÂM BẠCH THUỐC TÂN**, chuyên trị về chứng đau lỵ-kim-từn hoặc lỵ, hoặc mau, sưng thì trừ hết (chỉ mả hoặc trước đợc) tánh thuốc ôn hòa dễ uống, 12 bao: 2p.00
- 4-4) **DƯƠNG MAI SANG ĐỘC HOÀN**, trị các chứng PHONG-TINH DƯƠNG-MAI CÓ GHỀ, SANG ĐỘC PHÁT SUNG HỘT XOÀI hoặc cốt khí còn ăn trong mạch-máu hoặc chưa trở ra hoặc ám-y nhưc đảu hoặc LẬU BỐC và nhiệt độc đều trị đặng tất cả, bịnh nhẹ uống 10 bao, nặng uống 15 bao tuyệt độc khỏi trừ căn; (giữ được vệ-sanh) **KHÔNG HẠI SANH DỤC** thứ thuốc bôn-hiệu mới tìm đặng là phương thuốc thành hai số 4-4, 12 bao cachet giá . . . 3p.00.
- 5) **HÓA ĐÀM CHỈ KHAI TÂN**, trị các chứng ho phong ho đảm (HO NHIỆT) Ho ban trái mọi trong cổ hoặc ngứa cổ v. . . 12 bao giá. . . 1p.00.
- 5-5) **THUỐC HO HOÀN** trị ho huyết ho sãn-hận, hoặc giá-cả ho mệt, ăn ngủ thất thường, mỗi hộp 12 hoàn 1p.00
- 6) **BỒ TẢ THUẬN QUYÊN TẾ**, nhân ĐÔNG-HỒ-TREO, trừ đặng cái giống độc ở trong bụng chỏi nước bnh hàn đảu bụng lâu năm có không phay U-VI xô khỏe không đảu bụng kioid cũ kieng, 12 bao 2p.00.
- 7) **THANH NHIỆT GIẢI-BAN-TÂN**, trị các chứng BAN CHẨN nội nhiệt, bịnh hủ đả vàng, con nít ĐỒ MỒ HỒI ĐÀU hoặc CAM TÍCH bụng lớn, 12 bao: 1p.00
- 8) **ĐOAN DƯƠNG CẤP-CỨU HOÀN**, chế ngày mồng năm tháng năm gặp trị các chứng, như là trị bịnh thời khí, dịch khí, cảm mạo thương hàn đi đờng đem theo hộ thân thật là LINH-ĐƠN; mỗi hộp 30 hoàn giá 1p.50.

BẮC THANH DƯỢC CỦA BÔN HIỆU KHÔNG TỰ KHOE;
Đông bào anh em chý em cũng đã biết rõ là **BẮC THANH DƯỢC** đã có giấy chứng-nghiệm và được tam kỳ hoan nghinh;
Ở xa muốn mua thuốc thơ hoặc mandat thì đả ngay:
Monsieur TRUONG MINH ?
Directeur **TAO NHON ĐƯỜNG**
N 4 Rue de la Gare à HOCMON Gia-định

Kính-cáo các bạn thân-yêu của

AN-THÀNH

Catalogue của bả hiệu vừa hết, nhưng chẳng bao lâu các ngài lại sẽ tiếp được Catalogue năm 1932 có lẽ lại được vừa ý.

Bản hiệu mới có các thứ gửi sơn bằng da:

Giá bán: Gói thường 1\$10, 2\$80 cách 1a. Gói xếp 6\$00, 24\$00: 1 đôi

NHÀ MÁY DỆT CỦA AN-THÀNH ĐÃ HOÀN TOÀN

Dệt các thứ áo Paul Overa, quần áo tập thể thao, đả bông, đi xe đạp, quần áo trẻ con và áo phụ làm mỗ, đản đản, các thứ áo mặc rét v. v.

AN-THÀNH
37, Rue de la Soie -- HANOI

Directeur Général **HUYNH-THỨC-KHANG**